

■

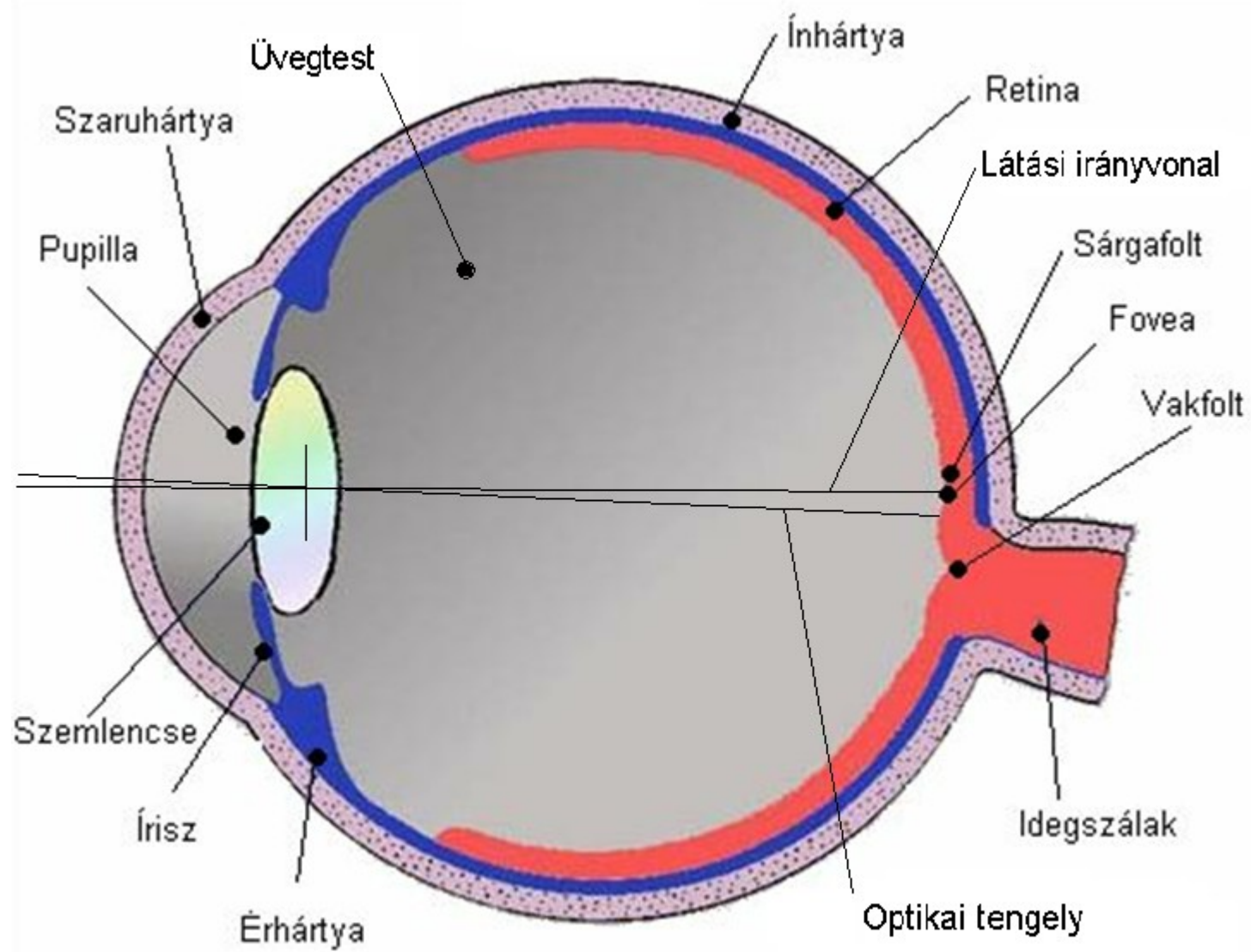
SZEMÉSZET

A szem anatómiája

- A szem a látás érzékszerve.
- Ingere a szembe érkező fény.
- Fontos szerepe van az alkalmazkodásban.
- A szem megközelítőleg gömb alakú szerv, melynek átmérője kb.: 2,5 cm.
- A csontos szemüregben helyezkedik el, a koponyaüreggel érintkezik.

▪

- A szem védelmét szolgálják:
- - szemöldökök
- - szemhéjak
- - szempillák
- - könnymirigyek váladéka

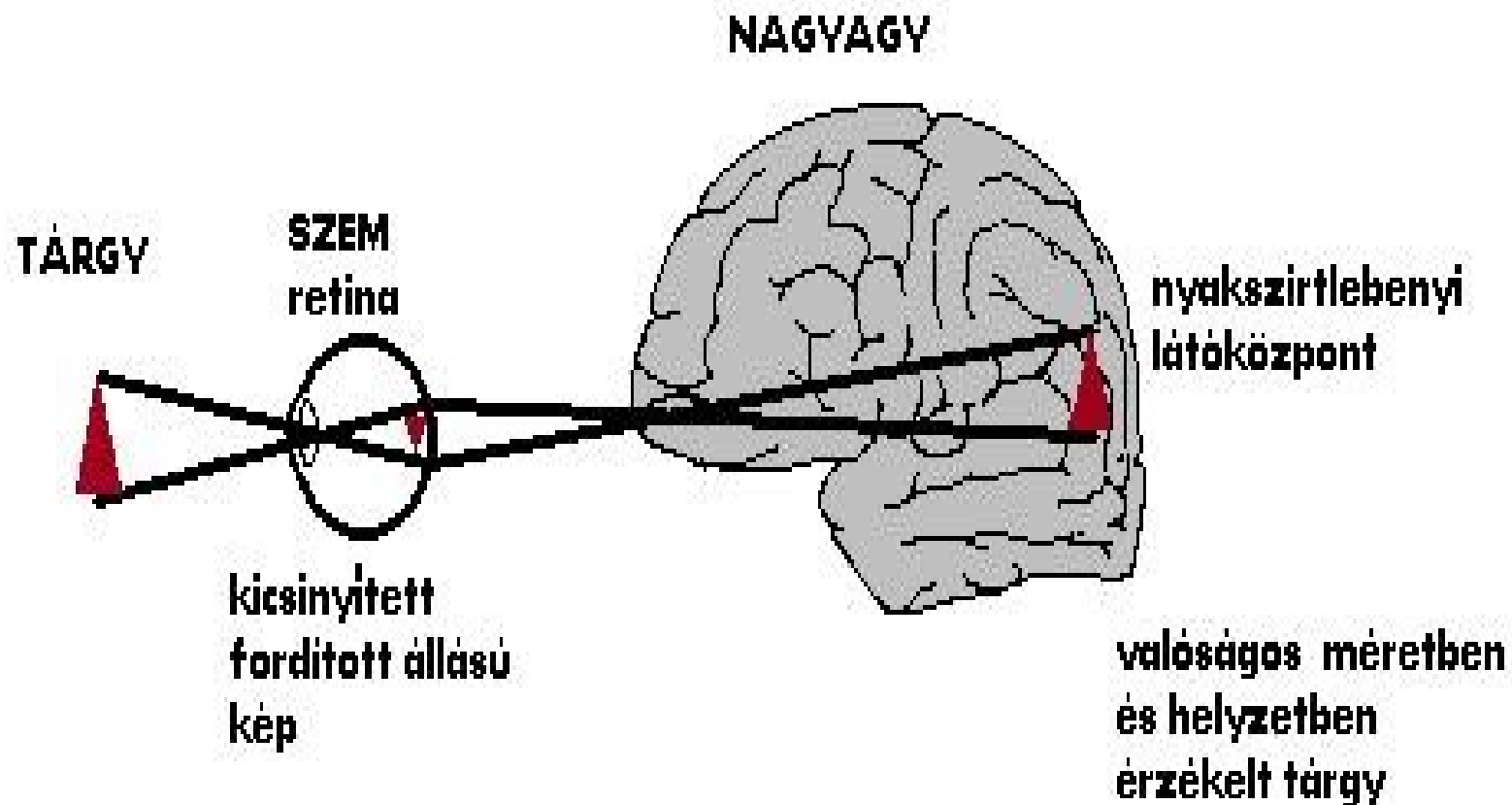

▪

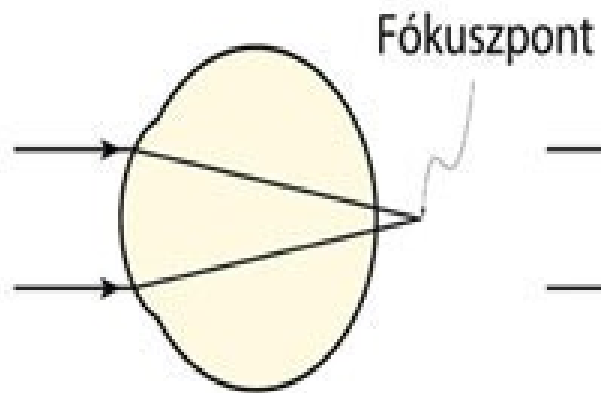
- A szaruhártya és a lencse közötti terület a csarnok.
- Ez csarnokvizet tartalmaz és felelős a szem belnyomásáért. kb. 16 Hgmm.
- Sárgafolt – az éles látás helye (csapsejtek)
- Vakfolt – itt nincs látás

A szem és védőszerveinek betegségei

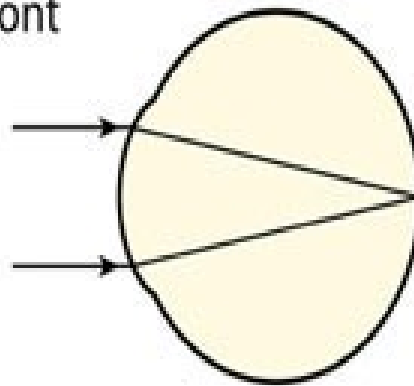
- A kép keletkezése.

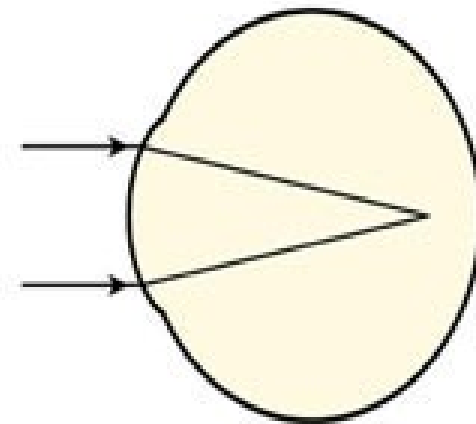
- Távollátó (kisebb szemgolyó) Egészséges szem Rövidlátó (nagyobb szemgolyó)

A fókuszpont a retina
mögé vetül.

A fókuszpont a retinára vetül.

A fókuszpont a retina
elé vetül.

A szem törőközegei

- Szaruhártya
- Csarnokvíz
- Szemlencse
- Üvegtest

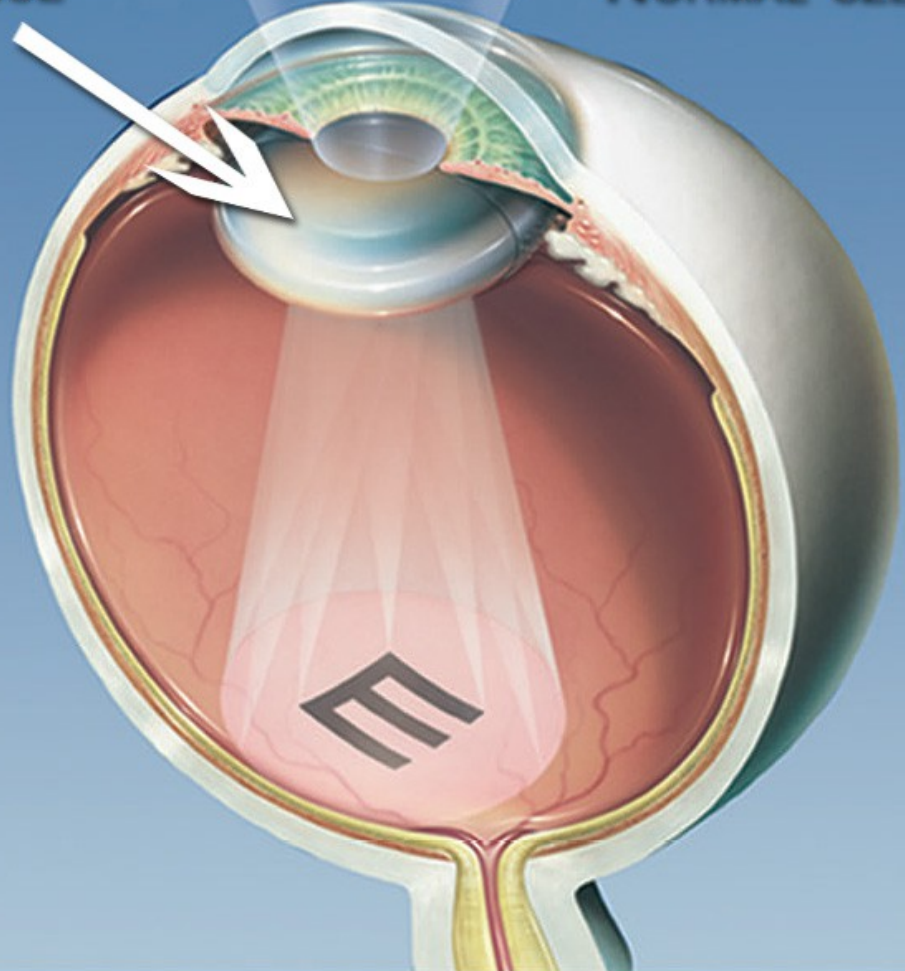
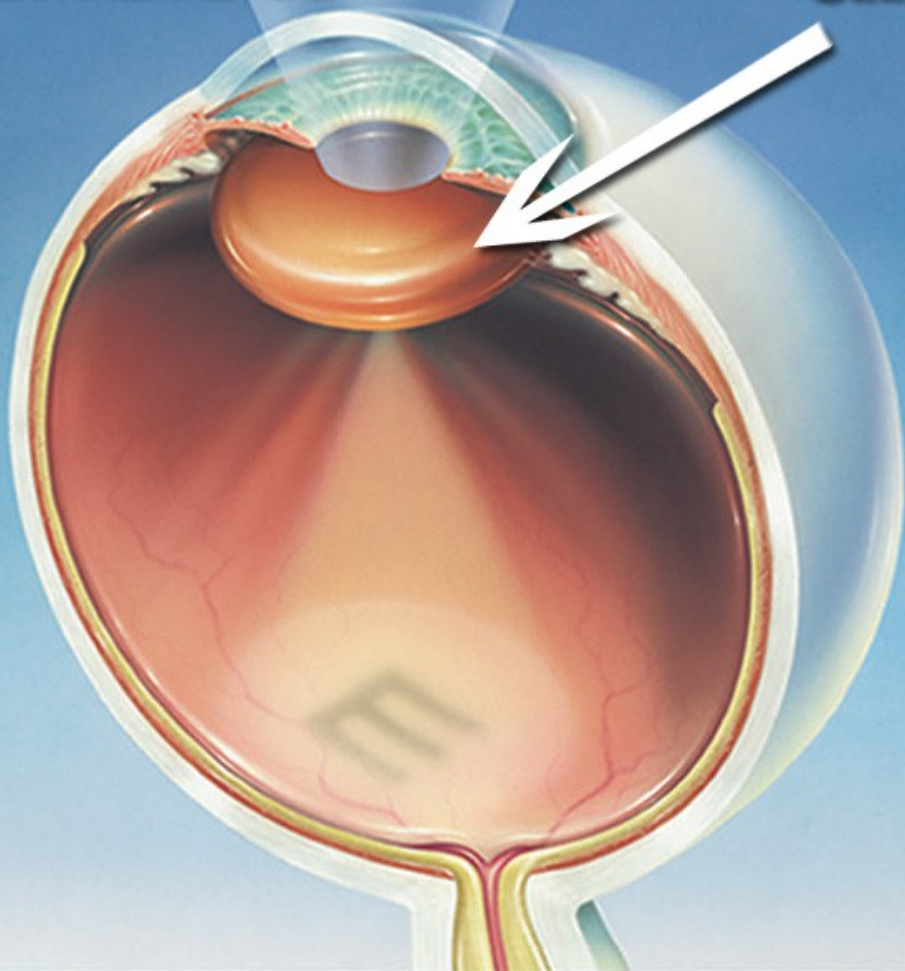
▪

- A szemlencse tisztasága az éleslátás fontos tényezője.
- Leggyakoribb betegsége a szürkehályog (cataracta)
- Okok:
 - - idős kor
 - - anyagcserebetegség (cukorbetegség)
 - - fejlődési zavar, sérülés

SZÜRKEHÁLYOG

SZEMLENCSE

NORMÁL SZEM

▪

- Látásgyengülés után vaksághoz vezet.
- Gyógyítás: Műtét
- Műtét után 6 hétig tilos az emelés, erőlködés!

Szemhély betegségek

- **Bőrgyulladás**
- **Ok:** hegesztőfény, napozás, szemcsepp, daganat
- **Tünetek:** gyulladás jelei (duzzanat, pirosság, melegség)
- **Kezelés:** ok megszüntetése, borogatás, szakorvos felkeresése

▪

- **Allergia**
- **Ok:** allergén
- **Tünetek:** ödéma, viszketés
- **Kezelés:** szakorvos – allergia gyógyszerek
-

▪

- **Árpa**
- **Ok:** faggyúmirigyek kivezetőnyílásának gyulladása
- **Tünetek:** piros, duzzadt, viszket, fájdalmas
- **Kezelés:** párakötés – gennykiürülés
- Betokolódás – jégárpa - műtét

A kötőhártya betegségei

- **Heveny kötőhártya gyulladás**
- **Ok:** gennykeltő baktériumok
- **Tünet:** szempirosság, szúró, viszkető érzés, könnyezés, váladékozás
- **Kezelés:** szakorvos, antibiotikum, szemcsepp
- **Kötést TILOS rátenni!**

▪

- **Krónikus kötőhártya gyulladás**
- **Ok:** fénytörési hibák, por-füst ártalom, álmatlanság, monitor
- **Tünetek:** enyhébbek mint akut gyulladás esetén
- **Kezelés:** szakorvos, kiváltó ok megszüntetése

▪

- **Csomóképződéssel járó kötőhártya
gyulladás**
- **Ok:** vírus
- Uszoda, tavaszi járványos gyull.
- **Kezelés:** szakorvos

Glaucoma (zöldhályog)

- A szem belnyomásának kóros megemelkedése.
- Normál nyomás: 15-22 Hgmm
- Magas szemnyomás: 30-40 Hgmm
- Glaucomás rohamban 100 Hgmm is lehet!

▪

- **Acut glaucomás roham**
- **Tünetek:** elviselhetetlen szem és fejfájás
- Kemény, kivörösödött szem, tág pupilla, látásromlás, a szaruhártya szürkés-zöldes, ödémás, gyakori hányás
- **Bevezető tünet:** *fény körül színes karikák*

▪

- **Kezelés:**
- Pupilla szűkítők
- **Mentő hívás** – erős vízhajtó, fájdalomcsillapító, szükség esetén műtét
- **Szövődménye vakság lehet!**

▪

- Tanácsok glaucomás betegeknek:
- - kerülje az izgalmakat, a sötétben tartózkodást
- - tv nézésnél is használjon lámpát
- - ne igyon egyszerre sok folyadékot
- - ne emeljen nehezet
- - ne viseljen szoros nyakú ruhát
- - járjon rendszeresen ellenőrzésre
- - ATROPIN tartalmú gyógyszert nem szedhet!

Ideghártya leválás

- Függönyszerűen leereszkedő látásromlás
- **Ok:** sérülés, vérzés, daganat
- **Kezelés:** műtét
- **Fizikai munkát tilos végezni!**

Szemészeti sérülések

- **Idegentest**
 - - a kötőhártyán lévők érzéstelenítés nélkül is eltávolíthatók
 - - szaruhártyán lévők szakorvos által, érzéstelenítéssel
- **Maró anyagok**
- Bő vízzel öblítés - szakorvos

▪

- **Áthatoló sérülések**
- Steril fedőkötés
- Nyugalomba helyezés, fekvő szállítás –
Mentő
- **Ív fény okozta kötőhártya gyulladás**
- Fájdalmas, vörös, könnyező szem
- Szakellátás

Operált betegek ellátása

- Betegmegfigyelés
- Tudat megfigyelése
- Műtét után tilos az erőlködés, hangos beszéd!
- Akadálymentesítés (pl.küszöb)
- Jó világítás
- Köötözés, borogatás, szemcseppentés

▪

- **A szemcseppentés menete:**
- Gézlappal az alsó szemhéjat lehúzzuk, a beteg felfelé nézzen, becseppentünk
- Ügyeljünk, hogy a cseppentőt ne érintsük sehova.
- - fájdalom – fertőzés átvitele
- Ne legyen hideg a szemcsepp.
-